

Kongress
2020

1 **Proposition 1: Fysioterapeuten i samhället**

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

På kongressen 2016 fattade medlemmarna beslut om en ny vision, ett nytt uppdrag och nya värdeord för förbundet. Förbundets vision; *Alla ska kunna leva ett hälsosamt liv i rörelse*, knyter an till tredje målet i Agenda 2030 som handlar om att säkerställa hälsosamma liv för alla.

De utmaningar samhället står inför är områden där fysioterapeuter har stor kunskap och där professionen kan bidra. Hälsa handlar alltmer om det fysioterapeuter kan bäst; rörelse, funktion och fysisk aktivitet. Det gäller för dem som behöver mer rörelse i vardagslivet, för dem som har särskilda behov av stöd till rörelse eller dem som behöver stöd i rehabilitering. Precis som samhället är i ständig utveckling behöver Fysioterapeuterna, som professions- och fackförbund, vara i ständig rörelse för att vara ett aktuellt förbund och kunna bidra i de gemensamma samhällsutmaningar där professionen är en del av lösningen. Det innebär att professionen både behöver utveckla och kritiskt granska sin egen kunskap och kompetens.

Fysioterapi påverkar, både på system- och individnivå. Fysioterapeutiska insatser kan bidra till förändrade arbetssätt och spara samhällsekonomiska resurser samtidigt som människor får adekvat stöd och behandling. Genom att vara en del i förändringen utmanas professionen att se var behoven finns av den kunskap och det synsätt som präglar fysioterapi.

Fysioterapi kännetecknas av synen på människan som en helhet, där det fysiska, psykiska, sociala och existentiella går hand i hand för att skapa hälsa, och dessa tillstånd går inte att särskilja om hälsa ska nås. Genom stöd från fysioterapeuter kan människor själva påverka sin hälsa. I ett personcentrerat förhållningssätt utgår fysioterapeuten från människan och hens förutsättningar och egenskaper. Detsamma gäller för området

25 veterinärmedicin där djurets förutsättningar och hälsa står i fokus. Fysioterapeuter har
26 ett ansvar att göra det man kan för att alla ska kunna leva ett hälsosamt liv i rörelse, och
27 för att Sverige ska nå de mål som finns uppsatta i Agenda 2030.

28 **Agenda 2030**

29 2015 antog FN 17 globala utvecklingsmål, Agenda 2030. Dessa mål är den mest
30 ambitiösa agendan för hållbar utveckling som världens länder antagit och syftar till att
31 uppnå fyra mål till år 2030:

- 32 • att avskaffa extrem fattigdom,
- 33 • att minska ojämlikheter och orättvisor i världen,
- 34 • att främja fred och rättvisa,
- 35 • att lösa klimatkrisen.

36 En omställning till en hållbar utveckling och ett hållbart samhälle kräver handling
37 globalt, nationellt och lokalt. Under våren 2020 tillsatte regeringen en nationell
38 samordnare, som på lång sikt ska stödja regeringen i arbetet med genomförandet av
39 Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling.

40 Sambandet mellan olika nivåer i samhället är viktigt, och nyckeln till ett framgångsrikt
41 genomförande av Agenda 2030 är att det finns en bred delaktighet i hela samhället för
42 omställning. Detta är Fysioterapeuterna som organisation och alla medlemmar en del
43 av. För att omställningen ska bli verklighet, och för att förbundet i alla delar ska agera
44 utifrån visionen som bygger på Agenda 2030, behövs kunskapshöjande insatser, dels
45 gällande de mål som finns i Agenda 2030 och dels om förbundets vision. Alla mål i
46 Agenda 2030 hänger ihop och bildar tillsammans en helhet. För att nå en hållbar
47 utveckling behövs alla 17 mål. Fysioterapeuterna som organisation kan göra mycket för
48 att bidra till hållbar utveckling. Förbundsstyrelsen anser därför att ett mål för förbundet
49 den kommande mandatperioden ska vara att beakta Agenda 2030 i hela förbundets
50 verksamhet och utifrån detta ta fram en hållbarhetsstrategi.

51 Utifrån Agenda 2030 har WHO startat ett arbete inom området rehabilitering,
52 Rehabilitation 2030. Det finns ett ständigt ökande behov av rehabilitering över hela

53 världen. Under de senaste decennierna har fokus för världshälsoarbetet varit på att
54 minska dödligheten. I takt med att allt fler människor lever längre med kroniska
55 sjukdomar behöver fokus skifta till att eftersträva bästa möjliga
56 funktionsförmåga. Tillgängligheten till rehabilitering av hög kvalitet är nödvändig för
57 människor med olika hälsotillstånd, för att de utifrån sina önskemål och behov ska
58 kunna leva ett meningsfullt och självständigt liv.

59 Ett ansvar som förbundet åtar sig är att stödja arbetet med Agenda 2030 i Sverige, men
60 även i världen. Många av de globala målen syftar till att utjämna ojämlikheter och att
61 människor utifrån sin potential ska kunna utvecklas och nå hälsa – ur olika dimensioner.
62 Det internationella arbetet är inte ett nytt område inom förbundet, men
63 förbundsstyrelsen menar att det är viktigt att förbundet tar sitt ansvar och att det
64 internationella engagemanget kan fördjupas med utgångspunkt just i Agenda 2030. Ett
65 exempel är att inom European Region World Physiotherapy och World Physiotherapy
66 lyfta frågor som har bäring på Agenda 2030 och skapa starkare samarbeten med förbund
67 i andra länder. Fysioterapeuters insatser är självklara för hållbar hälsa och välfärd och
68 utifrån visionen vill förbundet bidra till Agenda 2030 globalt.

69 **Nya utmaningar**

70 Det finns många områden där fler fysioterapeuter behövs och efterfrågas.
71 Levnadsvanesjukdomar är ett exempel där samhället med relativt små insatser skulle
72 kunna nå stora förbättringar genom förebyggande åtgärder. Rehabilitering är ett eftersatt
73 område och är dessutom ojämlig i landet. Den pandemi som pågår har visat bristen av
74 fysioterapeutiska insatser inom intensivvård och rehabilitering i hela vårdkedjan. Det
75 har också blivit än mer tydligt under pandemin att den arbetslivsinriktade
76 rehabiliteringen är eftersatt.

77 Barn och unga i Sverige är bland de mest stillasittande i Europa, och barn med särskilda
78 behov och förutsättningar är särskilt drabbade. Den psykiska hälsan sviktar och många
79 mår idag dåligt till exempel på grund av stress och oro. Seniora personer får inte den
80 rehabilitering de behöver efter skador eller sjukdomar och mycket skulle kunna göras
81 för att till exempel förebygga fallolyckor. En av tre personer drabbas av cancer, och tack

82 vare den medicinska utvecklingen lever alltfler med sin cancerdiagnos men får inte stöd
83 till rehabilitering. Kvinnor lever med förlossningsrelaterade problem utan att få den
84 behandling och rehabilitering de har rätt till.

85 Professionen kan flytta fram positionerna inom många områden. Behovet av att även
86 fortsättningsvis lyfta professionens kunskap och betydelse inom hälsa, vård och omsorg
87 är viktigt.

88 Tjugofem procent av hälso- och sjukvården bedrivs idag inom kommunerna. I takt med
89 att människor lever längre och att det föds fler barn ger ett ökat tryck på den offentligt
90 finansierade verksamheten inom kommunala verksamheter, där det finns stor potential
91 för arbetet med att tidigt förebygga till exempel levnadsvanesjukdomar. Samtidigt har
92 förbundets medlemmar inom de kommunala verksamheterna bristfälliga möjligheter till
93 kompetensutveckling och karriärvägar.

94 Kommunerna är en av flera viktiga arenor för förbundets lokala påverkansarbete där
95 distriktsstyrelserna tillsammans med arbetsplatsombud har en central roll. Det är av
96 största vikt att det pågående påverkansarbetet i distrikten fortsätter och utvecklas genom
97 kartläggning och strategisk planering utifrån lokala förutsättningar.

98 Under den gångna mandatperioden har påverkansarbetet i förbundet utvecklats med
99 målsättning att det ska hålla ihop, oavsett arena eller fråga. För att öka kunskapen och
100 medvetenheten om fysioterapeuters bidrag behöver förbundet fortsätta det påbörjade
101 utvecklingsarbetet och låta Agenda 2030 vara vägledande. I detta gemensamma arbete
102 är distrikt och sektioner centrala utifrån sin kunskap som är grunden för förbundets
103 arbete.

104 Personcentrerad vård är idag ett välkänt begrepp och en hörnsten inom framtidens hälsa,
105 vård och omsorg. Personcentrering som begrepp är dock större än enbart ett begrepp
106 inom hälso- och sjukvården. Det handlar om etik och ett synsätt om att se varje persons
107 förmåga och resurser och utifrån detta stödja personen att kunna leva ett meningsfullt
108 och självständigt liv utifrån hans förutsättningar. För att bredda perspektivet och

109 aktualisera personcentrering inom olika verksamheter ser förbundsstyrelsen behovet av
110 att ta fram en strategi och plan för personcentrerad fysioterapi.

119

120

121 • Att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att beakta Agenda 2030 i
122 hela förbundets verksamhet och utifrån detta ta fram en
123 hållbarhetsstrategi.

124

125 • Att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att fördjupa förbundets
126 internationella engagemang med utgångspunkt från Agenda
127 2030.

128

129 • Att låta Agenda 2030 vara vägledande för förbundets
130 samlade påverkansarbete.

131

132 • Att ge förbundsstyrelsen i uppdrag att ta fram en strategi
133 och plan för personcentrerad fysioterapi.